

29.07.2019.

Audžu uz kūdras augsnēm vētru bojājumu riska novērtēšanas rīka izstrāde
(Nr. 1.1.1.1/16/A/260)

Mežaudžu atjaunošana pēc vētras: vai veidojam noturīgāku mežu?

Pētījuma ietvaros veikta analīze par vētru nopostīto mežaudžu atjaunošanu. Tai izvēlētas plašās 2005. gada vētras bojātās platības. Kopumā analīzē iekļauta 4491 vētrā nopostīta egļu audzē, aptverot visu Latvijas teritoriju.

Analīzē ietvertu audžu izvietojums (dati: VMD un aerofoto analīze)

Konstatēts, ka:

- 1) Vētra veidojumi relatīvi lielus atvērumus egles vainagu klājā, to vidējā platība $0.9 \pm 0,02$ ha; atvērumu īpatsvars, kuru platība nepārsniedz 0,5 ha, bija 41%;
- 2) Lielākā daļa (76% gan no skaita, gan no kopējās platības) no visām sanitārajām vienlaidus cirtēm bija egles audzēs uz auglīgas minerālās augsnes; šis īpatsvars ievērojami pārsniedza attiecīgo meža tipu īpatsvaru egļu audžu kopējā platībā, liecinot, ka arī tajos audzes nav pasargātas no ievērojamiem vēja bojājumu riskiem;
- 3) Koku sugu nomainīta, atjaunojot vētras nopostītās egles audzes, notikusi 55% gadījumu. Egles galvenokārt atjaunotas stādot – 78% no apstādītajām platībām); dabiskajā atjaunošanā šis koku sugas īpatsvars neliels 19–21%.

Aizstājot egli ar vēja noturīgākām koku sugām, vētru bojājumu apjoms nākotnē varētu samazināties, tomēr to nozīmīgāk iespējams mazināt, veicinot audžu ražību un individuālo koku vēja noturību – ierīkojot stādījumus ar zemāku sākotnējo biežumu un nodrošinot kvalitatīvu jaunaudžu kopšanu.